

3 Mosebok

Nycklar

Helighet (hebreiska: *qadosh*)

Ordet betyder bokstavligen ”avskild”. Det är ett av Guds främsta kännetecken och innebär att han är upphöjd över allt och fri från all ofullkomlighet. I den meningen är endast Gud helig. Men Gud förutsätter också en helighet hos sitt folk. En del av lagarna kan tyckas märkliga för oss, men bakom dem finns Guds vilja att ha ett avskilt och annorlunda folk som tog avstånd från mycket i andra folks praxis. Guds helighet bör stämna till ett mått av respekt och gudsfruktan, och det var förknippat med risker att på ett vanvördigt sätt närma sig Gud.

Relevans?

Tredje mosebok har ett (oförtjänt?) dåligt rykte som en svårläst och icke-relevant bok.

Det finns dock flera goda skäl att läsa denna bok, främst 3 goda skäl:

1. Texter från Tredje Mosebok dyker ofta upp i diskussioner som rör vilken relevans olika bud har för oss kristna idag. Det skadar inte att vara lite insatt för att kunna orientera sig i dessa frågor.
2. Helighetskoden (”Ni skall vara heliga, ty jag är helig”) gäller även idag och upprepas i NT. Hur tillämpar vi det idag? Hur märks det att vi är ett heligt folk?
3. För att få en djupare förståelse i Jesu försoningsoffer.

Alla dessa bud

Det kan vara bra att skilja på tre olika sorters lagar i Tredje Mosebok.

1. *De ceremoniella lagarna* som rör gudstjänsten och offer. Dessa har fullbordats i Kristi försoningsdöd, men är ändå värda att studera eftersom de kan ge en djupare förståelse för vad Jesu offer innebär.
2. *De civila lagarna* som gavs för styrande av nationen Israel på tiden, och som därför inte längre är bindande för kyrkan idag.
3. *De moraliska lagarna*, varav många upprepas i NT, som speglar Guds vilja för människan och är därför relevanta för oss kristna idag.

Fakta

Författare: I böckerna beskrivs Mose som den tydliga medlaren mellan Gud och sitt folk i denna tid i historien. Bara i 3 Mosebok finns över 30 tillfällen där Herren talar till Moses. Detta visar att Mose är källan till 3 e Mosebok, eventuellt också den som skrev ner hela eller delar av den. Forskare har lagt fram olika teorier om en eller flera redaktörer som sammanställde materialet i dess nuvarande form.

Tid: 1400 - talet före Kristus.

Bakgrund: Tredje mosebok handlar om vad det innebär att vara ett heligt folk som tillhör en helig Gud. Boken är en fortsättning på berättelsen om Israels vandring mot det förlovade landet. Här stannar vandringen upp och Gud ger instruktioner till Israels folk om hur de ska hantera synd och orenhet så att Gud själv kan bo i deras mitt. Många av instruktionerna gäller prästernas roll, och bokens latinska namn: Leviticus, betyder just ”det som rör prästerna”.

Måndag: En Gud som bor hos sitt folk

Läs 3 Mos 1-2

I Första Mosebok talar Gud från himlen, i Andra Mosebok talar Gud från berget (Sinai), och nu i Tredje Mosebok talar Gud från tabernaklet (1:1). Han bor nu mitt ibland sitt folk, vilket är hans vilja, men innebär också större ansvar från folkets sida.

Fundera på hur nära du vill att Gud ska komma dig? Finns det något som gör dig rädd för att släppa in honom? Be den Helige Ande visa dig om det är så. Våga släppa kontrollen och be att Gud ska få komma nära dig idag.

Tisdag: Offer

Läs 3 Mos 3-4

Försök visualisera hur ett offer gick till. Föreställ dig att du är den som bär fram ett djur till prästen för att försona din synd. Du ser detta oskyldiga djur avlivas och offras för att du ska få det rätt ställt med Gud.

Vad tror du Gud vill säga dig genom alla dessa offer och allt blod? Vad säger det om Gud och vad säger det om människans tillstånd? (Läs gärna Hebreerbrevet 9:11-14).

Onsdag: Präst

Läs 3 Mos 8-9

Prästen var avskild för Herren och var den enda som fick gå in i det allra heligaste, där Guds närvaro var som starkast.

Genom Jesus är vi alla som tror på honom präster som får gå in i det allra heligaste och göra tjänst. Prästen skulle dagligen göra tjänst inför Herren.

Fundera över din egen dagliga gudstjänst. Har du en rutin som fungerar för dig? Vilka människor sammanhang har Gud lagt på ditt hjärta att stå i förbön för?

Fundera på hur du kan hitta en god rutin att dagligen göra din prästtjänst inför Gud.

Torsdag: Herrens härlighet

Läs 3 Mos 9-10

Herren kommer med sin härlighet (9:23), vilket vi också får be om idag: "Gud låt oss få se din härlighet!". Vi ser i texten att renhet är en förutsättning för Guds härlighet ska uppenbaras.

Finns det saker i ditt liv som behöver rensas ut? Ta en stund och fråga Gud om det är något han önskar rensa ut, något du behöver lägga av

dig. Ett större mått av Guds härlighet innebar också ett större ansvar. Arons söners död är en svårsmält berättelse, vad säger den om Guds karaktär? Om Guds helighet?

Fredag: Rätt klädsel

Läs 3 Mos 16

Aron fick inte gå in i Guds närhet utan ett offer och iklädd "de heliga kläderna" (vers 2-4). En stark bild för hur vi får komma in i Guds närhet, dock inte i oss själva, men tack vare Jesu blod och iklädda hans rättfärdighet.

Gör det till en daglig vana att ikläda dig Kristus, påminn dig om att du fått en helt ny identitet som Guds barn!

Försoningsdagen är i Israel den heligaste dagen på året, en dag av vila, fasta och rannsakan. Stanna gärna upp en stund och fundera, finns det någon människa du behöver försonas med? Finns det någon vän du försummat?

Lördag: Spegel

Läs 3 Mos 18-20

Guds lag är som en spegel som vi kan spegla oss i. Ta en stund och spegla dig i dessa lagar och tillåt dem att tala till dig.

Här hittar vi också de välkända orden: "du skall älska din nästa som dig själv." Låt detta vara nyckelversen när du läser om de olika lagarna. Ser du Guds lag i ett nytt ljus då?

Fundera över hur du ser på Guds lag. Är den ett problem eller en möjlighet? Något gott eller ont? Har Guds vilja förändrats genom Kristus? Eller är det snarare att lagens konsekvens (straff) är borta?

Söndag: Sabbaten

Läs 3 Mos 23 och 26

Stress och prestationshets har gjort att sabbaten, vilodagen, fått en ny aktualitet i vår tid och vårt samhälle.

Fundera på din relation till vilan. Varför gav Gud det som en befallning, en plikt? På vilket sätt får du ny energi, och hur kan du ta Guds uppmaning att vila på allvar?

Vilka nycklar ger kap. 26 till oss om vi vill leva i Guds välsignelse? Vilken relevans har detta för dig idag? Ta gärna en stund att tacka Jesus som gick lydnadens väg i vårt ställe, och "brutit sönder vårt ok" (vers 13).

